

IJking van de AVL, de Nederlandse bewerking van de Study of Values van Allport, Vernon en Lindzey¹

Uit het Research Instituut voor de Toegepaste Psychologie aan de Universiteit van Amsterdam

G. J. MELLEBERGH en A. D. WOLFF-ALBERS

1. De Study of Values

1.1 Beschrijving van de test

De Study of Values (Allport, Vernon en Lindzey 1960) is een test die in Amerika zeer veel wordt gebruikt voor research en andere doeleinden. Dit artikel is bedoeld om meer bekendheid te geven aan deze test in Nederland; voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de bestaande uitgebreide literatuur (Buros 1959, Mellenbergh en Thio 1966). De testeditie van 1960 is thans voor Nederland bewerkt en wordt uitgegeven onder de naam AVL — naar de beginletters van de Amerikaanse auteurs (RITP 1969). Ter verkrijging van voor Nederland bruikbare normen is de test geijkt; het navolgende is een verslag hiervan.

De Study of Values geeft het relatieve belang van zes waarden voor een persoon weer. Hierbij is men er van uit gegaan dat informatie over de inhoud van de waardegebieden van een individu, of van een groep belangrijk is. De betreffende zes waardegebieden, ontleend aan de classificatie van Spranger (1925), zijn gekarakteriseerd als: theoretisch, economisch, esthetisch, sociaal, politiek en religieus. De handleiding van de test bevat een beschrijving van de inhoud van deze waarden (Wolff-Albers en Mellenbergh 1970). De test is geschikt voor personen met een geheel of grotendeels doorlopen middelbare schoolopleiding.

Behalve voor research van zeer uiteenlopende aard is de AVL een geschikt instrument om als

gespreksbasis te dienen bij school-, studie- en beroepsadviezen, en bij counseling. Te denken valt b.v. aan het „zelfontdekkend” testgebruik (zie Kouwer 1957). De waarden van de AVL zijn wel veel ruimer dan specifieke beroepsinteressen, maar geven een nuttige eerste oriëntatie omtrent de belangstellingsrichting. De resultaten op de test kunnen ook een goed uitgangspunt vormen bij gesprekken over studie- of andere aanpassingsmoeilijkheden. Een interessant toepassingsgebied voor de AVL lijkt ook de systeemdiagnostiek, een analyse van een bestaand sociaal systeem (scholen, personeelsselectie via bestudering van individuele verschillen (Hofstee 1969)).

Verder vormt de AVL goed materiaal voor de demonstratie van allerlei meetproblemen bij persoonlijkheidstests (ijking, betrouwbaarheid, validiteit, interpretatie) en kan daardoor naast andere vraagvormen diensten bewijzen bij onderwijs op dit gebied.

De AVL bevat een aantal vragen betreffende voorstelbare situaties; ieder antwoord bestaat uit het aangeven van de voorkeur die men heeft voor een der aangeboden alternatieven. Een voorbeeld van een vraag die in de test zou kunnen voorkomen is:

„Wie verdient volgens u meer de bewondering van het Nederlandse volk?

- a. de natuurkundige Christiaan Huygens
- b. de koning-stadhouder Willem III”.

De scores op de test resulteren in een profiel waaruit af te lezen is welke waarden, relatief gezien, belangrijk en onbelangrijk zijn voor de respondent. Dit profiel kan desgewenst vergele-

ken worden met verschillende normprofielen die voor groepen zijn verkregen. In de handleiding bij de test zijn normprofielen voor verschillende schooltypen, en voor mannen en vrouwen apart, opgenomen.

1.2 Vergelijking met Amerikaanse gegevens

De Nederlandse profielen op de AVL wijken enigszins af van de Amerikaanse profielen op de Study of Values (zie de Amerikaanse, resp. de Nederlandse Handleiding). Ter vergelijking zijn in tabel 1 de volgorden der waarden voor mannen en vrouwen in Amerika resp. in Nederland weergegeven. De verwachting dat vrouwen hoger scoren dan mannen op *esthetisch* en *sociaal*, en dat mannen hoger scoren op *theoretisch*, *economisch* en *politiek* werd ook voor de Nederlandse versie van de Study of Values bevestigd. Bij de interpretatie van een verkregen waarden-profiel moet daarom rekening gehouden worden met deze verschillen tussen mannen en vrouwen.

Tabel 1

Rangorde der gemiddelde waarden voor mannen en vrouwen in Amerika en in Nederland (hoogste gem. waarde = 1, laagste gem. waarde = 6)

	Amerika		Nederland	
	vrouw	man	vrouw	man
theoretisch	5	2	3	1
economisch	6	3	4	3
esthetisch	1	6	2	5
sociaal	3	5	1	2
politiek	4	1	6	4
religieus	2	4	5	6

De sekse-verschillen zijn in Nederland minder sprekend. De theoretische, sociale en economische waarden krijgen in Nederland bij mannen en vrouwen samen een hongere rangorde en de politieke en religieuze waarden een lagere rangorde dan in Amerika.

1.3 Toepassingsmogelijkheden

De test is op grote schaal toegepast voor research. We noemen hier slechts enkele van de onderzoeken die ons bekend zijn.

In een onderzoek naar het effect, dat gevarieerde taakhoudens op de werking van groepspressie hebben, bleek dat de weerstand tegen de druk die van de groep uitgaat groter wordt naarmate de taak die vervuld moet worden een voor de geteste belangrijke waarde-inhoud heeft. Bij taken waar men minder „geëngageerd” is heeft de groep een grotere invloed (Vaughan and Mangan 1963). In onderzoek naar samenhangen tussen waarde-metingen en autoritaire tendenties bleek er verband te zijn tussen de religieuze waarde en autoritaire instelling (Jones 1958).

Terwilliger (1963) onderzocht welke factoren te onderscheiden zijn in de overwegingen die leiden tot rangordening van beroepen naar voorkeur. De scores op de Study of Values bleken in overeenstemming te zijn met de interpretatie die aan de gevonden factoren werd gegeven: voorkeur voor natuurwetenschappelijke/technische beroepen hangt samen met een hoge score voor de theoretische waarde; voorkeur voor artistieke beroepen hangt samen met een hoge score voor de esthetische waarde.

2. De ijking van de Nederlandse versie van de Study of Values (AVL)

2.1 De vertaling en aanpassing van de test

De Study of Values werd vanuit het Engels in het Nederlands vertaald. Deze eerste versie van de test werd afgenomen bij een groep van 40 psychologiestudenten; voor elk van de waarden werden split-half en test-hertest betrouwbaarheidscoëfficiënten berekend. De resultaten waren van dien aard, dat het zinvol leek om te komen tot een definitieve Nederlandse vertaling van de Study of Values. Itemanalyse op dit materiaal voerde tot wijziging of vervanging van een aantal vragen en zo ontstond een tweede versie van de test. Deze tweede versie

werd o.a. bij 89 leerlingen van de op één na hoogste klassen van een Lyceum afgenomen en op dit materiaal werd opnieuw een itemanalyse uitgevoerd. Aan de hand van deze gegevens kwam tenslotte een definitieve versie van de test tot stand.

2.2 De normering

De definitieve versie werd genormeerd aan de hand van het materiaal van 88 klassen uit ULO (4e klas), HBS-A, HBS-B, Gymnasium-A, Gymnasium-B en MMS (5e klas). Deze klassen vormden tezamen 6 steekproeven die door het Centraal Bureau voor de Statistiek getrokken waren uit de volgende schooltypen:

Schooltype	Aantal klassen
4e klas ULO	20
5e klas HBS-A	16
5e klas HBS-B	16
5e klas Gymnasium-A	12
5e klas Gymnasium-B	12
5e klas MMS	12

Tabel 2

Gemiddelde van de scores op de 6 waarden van de AVL per steekproef per sekse (het totaal van de 6 waardescores is 240)

	Theoretisch	Economisch	Esthetisch	Sociaal	Politiek	Religieus
<i>Gym. A</i>						
49 meisjes	35.99	34.84	47.51	51.61	33.35	36.70
82 jongens	39.71	39.55	40.95	46.35	37.66	35.77
<i>Gym. B</i>						
65 meisjes	43.83	36.91	42.70	47.84	33.84	34.88
136 jongens	48.62	39.26	36.88	42.82	37.33	35.07
<i>HBS-A</i>						
111 meisjes	35.38	39.32	45.41	48.24	35.22	36.43
191 jongens	40.74	44.37	36.81	44.78	39.53	33.77
<i>HBS-B</i>						
59 meisjes	41.48	36.52	43.19	48.32	32.60	37.89
255 jongens	48.61	43.17	33.72	42.53	37.90	34.07
<i>MMS</i>						
208 meisjes	37.10	38.32	47.18	47.66	35.36	34.38
<i>ULO</i>						
239 meisjes	36.49	41.17	41.36	48.24	36.64	36.09
177 jongens	44.74	43.64	35.02	44.11	41.23	31.27

Per steekproef werden nu apart voor de jongens en de meisjes de gemiddelden berekend. Deze resultaten staan in tabel 2.

Bij een beschouwing van deze tabel ziet men een aantal opvallende verschillen. Zo geldt bijvoorbeeld voor alle schooltypen dat de jongens gemiddeld hogere scores behalen op Theoretisch, Economisch en Politiek, terwijl de meisjes gemiddeld hogere scores behalen op Esthetisch en Sociaal. Verder ziet men dat bij de B-opleidingen per sekse de gemiddelde scores op Theoretisch hoger zijn dan bij de A-opleidingen, terwijl bij de A-opleidingen per sekse de gemiddelde scores op Esthetisch wat hoger zijn dan bij de B-opleidingen. Tenslotte valt op dat bij alle schooltypen de gemiddelde scores op Religieus laag zijn. De verklaring hiervoor is dat de religieuze vragen vrij naief van karakter zijn.

2.3 Enkele psychometrische gegevens

Er staat ons een groot aantal psychometrische gegevens van de test ter beschikking. De be-

langrijkste van deze gegevens zijn in deze paragraaf vermeld.

2.3.1 De betrouwbaarheid

Voor elke waarde werd per steekproef voor iedere sekse apart de betrouwbaarheidscoëfficiënt berekend². Per waarde werd nu de mediaan van de 11 betrouwbaarheidscoëfficiënten van de steekproef bepaald. In een onderzoek werd door Klip (1968) bij 93 eerstejaarsstudenten aan de Technische Hogeschool te Eindhoven de test-hertest betrouwbaarheidscoëfficiënt berekend. Deze gegevens staan in tabel 3.

Tabel 3

Betrouwbaarheidscoëfficiënten van de AVL

waarde	split-half betrouwbaarheidscoëfficiënten (mediaan van 11 coëfficiënten)	test-hertest betrouwbaarheidscoëfficiënten (tussenpoos 7 mnd)
theoretisch	0.71	0.68
economisch	0.67	0.66
esthetisch	0.79	0.75
sociaal	0.72	0.66
politiek	0.60	0.64
religieus	0.80	0.73

De betrouwbaarheidscoëfficiënten kan men in het algemeen redelijk noemen. De hoogste coëfficiënten worden gevonden bij Esthetisch en Religieus, de laagste bij Politiek.

2.3.2 De predictieve validiteit

Klip (1968), Mellenbergh (1965) en Mellenbergh en Thio (1966) berekenden correlatiecoëfficiënten tussen de scores op de waarden en criteria voor studiesucces bij resp. eerstejaarsstudenten TH Eindhoven, studenten Stichting

Nijenrode (NOIB) en psychologiestudenten. Er werden in deze onderzoeken weinig significante correlatiecoëfficiënten gevonden. Ook in de Amerikaanse onderzoeken, die verricht werden naar de voorspellende waarde van de SOV, werden in het algemeen geen significante correlatiecoëfficiënten met criteria voor studiesucces gevonden. De algemene indruk is dat de voorspellende waarde van de test ten opzichte van studiesucces vrij gering is. Er dient hierbij echter opgemerkt te worden dat in de genoemde onderzoeken altijd studiesucces als criterium gekozen is. Er zijn ons geen gegevens bekend over criteria als „succes in het beroep” of „beroepsatisfactie”.

2.3.3 De begripsvaliditeit

Door Mellenbergh en Thio (1966) werd een onderzoek verricht naar de begripsvaliditeit van de AVL. Deze auteurs namen de tweede versie van de test (zie par. 2.1) af bij zgn. representatieve groepen. Onder een representatieve groep verstaan zij een groep scholieren of studenten die een bepaalde vakopleiding volgen. Deze vakopleidingen zijn zo gekozen dat men mag verwachten, dat het waardesysteem van de leerlingen, die deze vakopleiding vol-

Tabel 4

Representatieve groepen

Groep:	Representatief voor:
Studenten aan de Universiteit van Amsterdam met de volgende studierichting:	
1. P(olitiek) S(ociale) F(aculteit) A	Politiek
2. Wiskunde en Natuurkunde	Theoretisch
3. Kunstgeschiedenis en Archeologie	Esthetisch
4. Economie	Economisch
5. Godgeleerdheid	Religieus
6. Studenten aan de Sociale Academie	Sociaal
7. Opleiding Tekenleraar	Esthetisch
8. R.K. Grootseminarie	Religieus

gen, primair gericht is op één van de waarden van de test (zie tabel 4).

In tabel 5 staan de gemiddelde scores van de representatieve groepen. Er wordt op gewezen dat dit onderzoek verricht is met de tweede versie van de test; deze gemiddelde scores zijn dus niet geheel vergelijkbaar met de gemiddelde scores van tabel 2 (daar werd immers gewerkt met de definitieve versie van de test).

Tabel 5

Gemiddelde scores van de representatieve groepen (2e versie van de test)

Aantal ppn	Groep	Theoretisch	Economisch	Esthetisch	Sociaal	Politiek	Religieus
30	PSF-A	36.02	36.72	41.78	43.25	44.67	35.57
53	Wisk. en Nat.	46.66	34.92	42.93	41.80	35.58	38.06
14	Kunstgesch. en Arch.	38.54	29.46	55.96	43.79	33.11	39.14
58	Economie	40.91	40.59	37.20	40.71	41.31	34.34
17	Godgeleerdheid	36.56	26.32	42.32	48.91	33.65	02.24
35	Soc. Academie	36.27	32.27	46.24	49.19	34.94	41.09
24	Opl. v. Tekenleraar	38.21	25.90	54.35	40.67	32.31	48.56
39	R.K. Gr. Sem.	31.89	33.54	37.36	49.31	34.59	53.32

Uit deze tabel blijkt dat elke representatieve groep zijn *hoogste gemiddelde score* behaalt op de waarde waarvoor de groep representatief geacht werd. Dit wordt door de auteurs beschouwd als een steun voor de begripsvaliditeit van de test.

Ook in enkele Amerikaanse onderzoeken werd steun gevonden voor de begripsvaliditeit van de test. Een voorbeeld hiervan is het onderzoek van Newcomb (1943), waarin bleek dat bij een speciaal type opleiding de waardeprofielen in de verwachte richting veranderen. Ook de vaststelling dat er een samenhang bestaat tussen de snelle herkenning van woorden die te maken hebben met de waarden van de test en de hoogte van de scores op die waarden (Postman, Bruner, McGinnis 1948; Bousfield and Samborski 1955; McGinnis '50) kan men zien als een indirecte steun voor de begripsvaliditeit der waarden, evenals de be-

vinging dat profielen van echtparen op elkaar lijken (Schooley 1936).

3. Onderzoek in Nederland met AVL

Van het ons bekende onderzoek dat tot nu toe in Nederland met de AVL werd verricht vermelden wij hier de volgende resultaten:

Aan de Technische Hogeschool te Eindhoven werd de AVL tweemaal afgenomen bij een

groep eerstejaarsstudenten in de Afdeling Werktuigbouwkunde. Voor deze eerstejaarsstudenten bestaat de mogelijkheid na het propaedeutisch examen de bedrijfskundige studierichting te volgen. De waarden van de AVL, met name voor Theoretisch, Economisch en Politiek, bleken te differentiëren tussen de studenten die deze richting wel en die deze richting niet kiezen.

Publicaties van de Groep Onderwijsresearch van de Technische Hogeschool te Eindhoven over dit onderzoek en het hiernavolgende zullen nog verschijnen.

Eveneens aan de Technische Hogeschool te Eindhoven werden correlatiecoëfficiënten berekend tussen de zes waarden van de AVL en een Nederlandse vertaling van de Cattell 16 PF³. In dit onderzoek bleek een deel van de AVL-waarden positief te correleren met Cattell-factoren:

theoretisch correleert met Cattell A: Koelheid (schizothymia); F-: In zichzelf gekeerdheid (Desurgency); G+: Volharding (Character of Super-Ego Strength).

economisch is gecorreleerd met Cattell F-: In zichzelf gekeerdheid (Desurgency); I-: Hardheid (Harria); M-: Conventionalisme (Praxernia); O-: Zelfverzekerdheid (Confident Adequacy); en met Q2-: Zelfstandigheid (Selfsufficiency).

esthetisch correleert positief met Cattell F +: Enthousiasme (Surgency); G-: Wispelturigheid (Lack of Rigid Internal Standards); I +: Gevoeligheid (Premsia); L-: Openheid (Relaxed Security); M +: Excentriciteit (Autria); N-: Pretentieloosheid (Naïveté); Q3-: Stuurloosheid (Poor-Self-Sentiment Formation).

politiek correleert positief met Cattell A +: Warmte (Cyclothymia); M-: Conventionalisme (Praxernia); N+: Intellectualisme (Shrewdness).

(Klip, n.g.).

In Nederlands onderzoek naar gokgedrag werd gevonden dat „gokkers” in het algemeen hoger scoren op Theoretisch en Esthetisch, terwijl „voorzichtigen” hoger scoren op Religieus (Van der Meer 1966). Bruynis (1968) vond echter geen enkel verband met Theoretisch, Esthetisch en Religieus toen hij de begrippen „gokkers” en „voorzichtigen” operationaliseerde aan de hand van het gedrag in een gokexperiment.

Deze verbanden vormen een uitbreiding van het nomologisch net rondom de waardebegrippen zoals die door de Nederlandse versie van de test worden bepaald. Gezien de vele uiteenlopende typen onderzoek waarbij de Study of Values in Amerika is gebruikt, kan men aannemen dat binnenkort ook in Nederland een interessant overzicht van Nederlandse bevindingen te geven zal zijn.

Literatuur

Allport G. W., Vernon P. E. and Lindzey G. - Manual to the Study of Values; Boston, Houghton Mifflin 1960.

Bousfield W. A. and Samborski G. - The Relationship between strength of values and the meaningfulness of value words; J. Pers. 1955, 23, 375-380.

Bruynis E. - Persoonlijkheidsfactoren die het invullen van de zekerheidsaanduiding bij tentamina van het meerkeuze vraagtype beïnvloeden. Ongepubl. doctoraal werkstuk, Universiteit van Amsterdam, 1968.

Buros O. K. - The fifth mental measurements yearbook; New Jersey, The Gryphon Press, 1959.

Hofstee W. K. B. - Individuele verschillen, een averechtse toepassing; Ned. Tijdschrift voor de Psychologie, deel XXIV, no. 8, sept. 1969.

Jones M. B. - Religious values and authoritarian tendency; JI. Soc. Psychology, 1958, 48, 83-89.

Klip E. C. - (nog) niet gepubliceerd onderzoek vericht aan de Technische Hogeschool Eindhoven, 1968.

Kouwer B. J. - Tests in de psychologische praktijk; Utrecht, Erven J. Bijleveld, 1957.

McGinnis E. - Personal values as determinants of word association; JI. Abnorm. Soc. Psychol., 1950, 45, 28-36.

Van der Meer H. C. - Besluitvorming I, enkele persoonlijkheidscorrelaten van risiconemend gedrag; Ned. Tijdschr. voor de Psychologie, deel XXI no. 10, nov. 1966.

Mellenbergh G. J. - Normering van de AVL en woordenlijst en uitbreiding van het nomologisch netwerk rondom de AVL; ongepubliceerd doctoraal werkstuk, Universiteit van Amsterdam, 1965.

Mellenbergh G. J. en Thio K. T. - Een Nederlandse versie van de SOV; Ned. Tijdschr. voor de Psychologie, deel XXI, no. 10, 1966.

Newcomb T. M. - Personality and social change: attitude formation in a student community; New York, Dryden Press, 1943.

Postman L., Bruner J. S. en McGinnis E. - Personal values as selective factors in perception; JI. Abnorm. Soc. Psychol., 1948, 43, 142-154.

R.I.T.P. - AVL, waardentest; Wolters-Noordhoff N.V., Groningen, 1969.

Schooley M.: Personality resemblances among married couples; JI. Abnorm. Soc. Psychol., 1936, 31, 240-247.

Spranger E. - Lebensformen; Halle: Max Niemeyer Verlag, 5e ed. 1925. Herdrukt in 1965 door Siebenstern Taschenbuch Verlag.

Terwilliger J. S. - Dimensions of occupational preference; Educ. and Psychol. Measurement, vol. XXIII, no. 3, 1963.

Vaughan G. M. and Mangan G. L. - Conformity to group pressure in relation to the value of the task material; *Jl. of Abnorm. and Soc. Psychol.*, 1963, vol. 66, no. 2, 179-183.

Wolff-Albers A. D. en Mellenbergh G. J. - Handleiding voor de AVL waardentest; Wolters-Noordhoff N.V., Groningen 1970.

Noten

1. Wij danken prof. dr. A. D. de Groot, drs. W.

Lans, drs. T. F. Meijman en dr. J. Vastenhouw voor de vele nuttige opmerkingen die zij bij het kritisch doorlezen van dit artikel maakten.

2. De test werd gesplitst in twee testhelften; de correlatiecoëfficiënten per waarde tussen de testhelften werden gecorrigeerd met de Spearman-Brown formule voor dubbele testlengte.
3. De Cattell 16 PF is een persoonlijkheidstest met een breed bereik; de test meet meerdere persoonlijkheidskenmerken en is dus niet beperkt tot bijvoorbeeld introversie of aanpassing.